

PROGRAM WYCHOWAWCZY

REALIZOWANY

OŚRODKU SZKOLNO - WYCHOWAWCZYM

W ŁOSICACH

W LATACH 2012 – 2017

Autorzy Programu:

mgr Wiesława Chwedoruk
mgr Elżbieta Hryniewicz
mgr Jolanta Stefaniuk
mgr Urszula Wasiluk
mgr Iwona Wysokińska
mgr Anastazja Zańko

Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu 27 września 2012 roku uchwaliła Program Wychowawczy, który został zatwierdzony do realizacji w Zespole Placówek Oświatowo – Wychowawczych w Łosicach na Posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 27 września 2012 roku. Protokół Nr pkt

*Jesteśmy odpowiedzialni za zdrowie emocjonalne naszych dzieci,
a więc „dobre samopoczucie psychiczne i moralne, umiejętność
racjonalnego myślenia oraz budowania dobrych i trwałych
związków z ludźmi”*

wg Daniela Golemana

PREAMBUŁA

Program wychowawczy powstał w oparciu o wizję i misję Zespołu Placówek Oświatowo – Wychowawczych w Łosicach, które zostały opracowane przez Zespół ds. programu wychowawczego, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców. Przedstawia w sposób całościowy treści i działania o charakterze wychowawczym podejmowane w placówce i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli. Jego realizacja została zaplanowana na okres pięciu lat.

I. WSTĘP

Wychowanie jest to proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech obszarach: fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym. Program Wychowawczy jest uporządkowanym zbiorem refleksji, wniosków, analiz dokumentów i sytuacji wychowawczych. Zapewnia spójność oddziaływań wychowawczych rodziców i nauczycieli oraz pozwala określić kierunek pracy wychowawczej placówki w trakcie realizacji programu. Niniejsze oddziaływania wychowawcze opracowane są dla uczniów szkoły podstawowej, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych wchodzących w skład Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Łosicach. Realizowane będą podczas wszystkich zajęć szkolnych i wychowawczo - opiekuńczych w ramach pracy Zespołu zgodnie z przepisami prawa we współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami) uczniów/wychowanków, władzami samorządowymi oraz środowiskiem lokalnym.

Ze względu na specyficzny charakter edukacji, wychowania i opieki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, ich indywidualne tempo pracy oraz zakres możliwości poznawczych i rozwojowych – treści wychowawcze realizowane na zajęciach edukacyjno-wychowawczych są wspólne dla Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Łosicach.

Na podstawie Programu Wychowawczego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Łosicach, wychowawcy klas i grup wychowawczych, opracowują i realizują roczne plany pracy wychowawczej klasy i grupy wychowawczej.

II. CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU PLACÓWEK OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH W ŁOSICACH

Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Łosicach położony jest w bliskim centrum miasta. Posiada rozległy teren sportowo-rekreacyjny stanowiący jeden zwarty kompleks edukacyjno-wychowawczo-opiekuńczy. Jest placówką integrującą dzieci i młodzież niepełnosprawną intelektualnie z młodzieżą ponadgimnazjalną w normie intelektualnej zamieszkującą Bursę Szkolną i uczącą się w różnych szkołach ponadgimnazjalnych na terenie naszego miasta.

Bazę lokalową placówki stanowi kompleks budynków po kapitalnym remoncie, w dalszym ciągu systematycznie modernizowany w miarę posiadanych środków finansowych i potrzeb. Placówka dysponuje zapleczem sportowym w postaci: salki gimnastyki korekcyjnej z siłownią, trawiastym boiskiem sportowym i boiskiem wielofunkcyjnym pokrytym sztuczną nawierzchnią. Teren wokół szkoły zagospodarowano zielenią w postaci drzewostanu niskiego i wysokiego, trawników, klombów.

W naszej placówce uczy się i przebywa 97 wychowanków. W szkole zorganizowano 10 oddziałów na każdym etapie kształcenia (jeden oddział Szkoły Podstawowej, dwa oddziały Gimnazjum, trzy oddziały Zasadniczej Szkoły Zawodowej o kierunku: kucharz małej gastronomii, kucharz i cukiernik, cztery oddziały Szkoły Przystosabiającej do Pracy). Placówka dysponuje internatem, bursą szkolną, świetlicą oraz kuchnią i stołówką dostępnymi dla uczniów w dogodnym dla nich czasie. W internacie mieszka 86 wychowanków, którzy należą do siedmiu grup wychowawczych.

Placówka posiada bibliotekę z 6581 woluminami i pracownią multimedialną, pracownię biologiczno-chemiczną, humanistyczną, matematyczno-fizyczną, trzy pracownie ogólnokształcące, dwie informatyczne, cztery przystosabiające do pracy, salę do rewalidacji indywidualnej, gabinety: psychologa, logopedy, terapii EEG Biofeedback i metody Warnkego oraz profesjonalne zaplecze do nauki zawodu kucharza, kucharza małej gastronomii i cukiernika.

W placówce zatrudnionych jest 43 nauczycieli, którzy wypełniają zadania edukacyjne, wychowawcze i opiekuńcze. Jesteśmy placówką całodobową. Dla uczniów i ich rodziców placówka organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w miarę potrzeb, współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz wieloma instytucjami i stowarzyszeniami wspierającymi proces wychowawczy i edukacyjny. W placówce dobrze działa Rada Rodziców oraz Samorząd Uczniowski.

III. MISJA I WIZJA PLACÓWKI

Misja

1. Zadaniem naszej placówki jest promowanie ucznia niepełnosprawnego intelektualnie jako jednostkę, która w miarę swoich indywidualnych możliwości i potrzeb rozwojowych, współuczestniczy w życiu społecznym na równych prawach z innymi jej członkami.
2. Placówka dąży do tego, aby uczniowie byli w jak najszerszym stopniu przygotowani do samodzielnego życia w społeczeństwie i nie czuli się odizolowani czy samotni i nieszczęśliwi, a nabyte umiejętności oraz wiadomości wykorzystywali w życiu codziennym i kontaktach społecznych.
3. Gwarantujemy dobrze wykształconą kadrę specjalistów, która posiada fachową wiedzę oraz umiejętność jej przekazywania.
4. Realizacja misji placówki oparta jest na szerokiej współpracy z rodzicami oraz środowiskiem lokalnym. Jesteśmy otwarci na kontakty z instytucjami mogącymi wesprzeć nasze przedsięwzięcia.

Wizja

Nasza placówka jest jedyną taką w powiecie łosickim, która obejmuje opieką rewalidacyjną, rehabilitacyjną oraz edukacyjno-wychowawczą i opiekuńczą uczniów z niepełnosprawnością intelektualną lekkiego, umiarkowanego lub znacznego stopnia.

W placówce zapewniamy uczniom:

- a) dobre i przyjazne warunki do nauki i odpoczynku;
- b) różnorodną, bogatą i atrakcyjną ofertę edukacyjną i zajęć pozalekcyjnych;
- c) konsultacje ze specjalistami: psychologiem, logopedą, terapeutami.

W naszej placówce:

1. będziemy nieustannie wspierać każdego ucznia, aby mógł wszechstronnie się rozwijać, zgodnie z osobistymi potrzebami i możliwościami;
2. każdy uczeń jest dla nas jednakowo ważny, każdemu będziemy pomagać, aby osiągnął sukces;

3. dobrze przygotujemy uczniów do życia społecznego w rodzinie oraz środowisku lokalnym;
4. wspólnie z rodzicami wychowujemy człowieka, który:
 - a) będzie przestrzegał ogólnie przyjęte zasady i normy społeczne,
 - b) będzie umiał dbać o własne zdrowie,
 - c) będzie żył w zgodzie z przyrodą jako dobrem niepowtarzalnym.
5. relacje pomiędzy uczniami i nauczycielami; pomiędzy rodzicami, a szkołą; szkołą, a środowiskiem lokalnym są partnerskie;
6. zespół specjalistów tworzy indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne, które są dostosowane do możliwości intelektualnych uczniów;
7. jest bezpiecznie;
8. propagowane są wzory zdrowego trybu życia.

IV. NASZ ABSOLWENT

Zgodnie z wyżej wymienionymi założeniami i oczekiwaniami placówki:

1. Absolwent będzie realizował i cenił wartości wpajane mu w trakcie wychowania i nauczania. Będzie rzetelnie wykonywał swoją pracę, będzie wrażliwy na piękno, będzie reagował na krzywdę innych. Chętnie będzie uczestniczył w różnych formach życia kulturalnego.
2. Absolwent w dalszej pracy nad sobą zwracać będzie uwagę na samodzielność, opanowanie, prawdę. Będzie przejawiać zainteresowanie życiem społecznym i politycznym w Polsce i na świecie, a wkrótce stanie się aktywnym członkiem społeczeństwa obywatelskiego.
3. Absolwent będzie znał, rozumiał i akceptował normy i zasady społecznie uznawane. Będzie dostrzegał korzyści, ale i zagrożenia płynące z demokracji i wolności. Właściwie wykorzysta wiedzę i umiejętności zdobyte podczas nauki dla dobra swojego i innych.

V. CELE WYCHOWAWCZE OŚRODKA SZKOLNO – WYCHOWAWCZEGO W ŁOSICACH

Celem wszystkich działań wychowawczych placówki jest:

1. Zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia/wychowanka w bezpiecznym i przyjaznym środowisku szkolnym.
2. Kształtowanie postaw twórczych, opartych na akceptowanym społecznie systemie wartości, ukierunkowanych na poszanowanie godności własnej i drugiego człowieka.
3. Stwarzanie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym.
4. Rozwijanie więzi emocjonalnych z rodziną, środowiskiem lokalnym, krajem oraz budzenie tożsamości narodowej.
5. Przygotowanie wychowanka do podjęcia nauki na kolejnym etapie kształcenia oraz przygotowanie do – w miarę indywidualnych możliwości – samodzielnego i prawidłowego funkcjonowania w dorosłym życiu w integracji ze środowiskiem lokalnym, uwzględnieniem płci – jestem kobietą, jestem mężczyzną.

Wychowanek, uczeń z niepełnosprawnością intelektualną lekkiego stopnia

I etap edukacyjny

Celem pracy wychowawczo – edukacyjnej szkoły podstawowej jest:

- 1) Usprawnianie, korygowanie i kompensowanie zaburzonych funkcji dziecka oraz wspomaganie rozwoju jego zdolności i zainteresowań.

- 2) Kształtowanie umiejętności umożliwiających zdobywanie wiedzy, takich jak: słuchanie, mówienie, czytanie, rachowanie, obserwowanie, odtwarzanie i tworzenie.
- 3) Kształtowanie odpowiedniej postawy społeczno-etycznej i umiejętności wchodzenia w interakcje społeczne.
- 4) Uważnianie na piękno środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- 5) Uświadczenie konieczności dbania o zdrowie, higienę i bezpieczeństwo.

II etap edukacyjny

Celem pracy wychowawczo – edukacyjnej jest:

- 1) Wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju wychowanka.
- 2) Tworzenie warunków realizacji własnych możliwości i zainteresowań.
- 3) Kształtowanie wrażliwości społecznej oraz umiejętności współżycia i współdziałania w grupie.
- 4) Umożliwienie wychowankowi udziału w różnorodnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych w roli odbiorcy i twórcy kultury, uczenie przy tym wyrażania swoich przeżyć i emocji.
- 5) Wyposażanie wychowanków w wiedzę zgodną z ich zainteresowaniami i możliwościami potrzebnymi do dalszego rozwoju i wyborze przyszłego zawodu.
- 6) Umożliwienie uczniom możliwości korzystania z różnych źródeł informacji i kształcenie umiejętności ich zastosowania w różnych sytuacjach.
- 7) Wprowadzanie w tradycję kultury regionalnej, narodowej i europejskiej.

III etap edukacyjny

Celem kształcenia w szkole zawodowej jest:

- 1) Przygotowanie młodzieży do w miarę samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, w tym do pracy zawodowej.
- 2) Zaznajomienie uczniów z podstawowymi problemami społecznymi, gospodarczymi i kulturalnymi kraju i świata.
- 3) Wyrobienie społecznie aprobowanych postaw niezbędnych w życiu społecznym i rodzinnym z uwzględnieniem płci – jestem kobietą jestem mężczyzną.
- 4) Wyposażenie uczniów w wiadomości o przyrodzie, społeczeństwie i kulturze potrzebne do właściwego organizowania życia oraz przestrzegania społecznie akceptowanych norm.
- 5) Uczenie umiejętności kierowania swoim postępowaniem, rozwijania umiejętności dokonywania wyboru i poczucie odpowiedzialności za własne decyzje.
- 6) Aktywizacja zawodowa.

Wychowanek, uczeń z niepełnosprawnością intelektualną umiarkowanego stopnia

Celem pracy wychowawczo – edukacyjnej na wszystkich etapach kształcenia jest rozwijanie autonomii ucznia niepełnosprawnego, jego personalizacji i socjalizacji, w szczególności wyposażenie go – w ramach posiadanych przez niego realnych możliwości – w takie wiadomości i umiejętności:

- 1) Aby zdobył maksymalną niezależność życiową w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych.
- 2) Był zaradny w życiu codziennym adekwatnie do indywidualnego poziomu sprawności i umiejętności oraz miał poczucie sprawczości.
- 3) Mógł uczestniczyć w różnych formach życia społecznego na równi z innymi członkami danej zbiorowości, znając i przestrzegając ogólnie przyjęte normy współżycia, zachowując prawo do swojej inności z uwzględnieniem płci.

VI. PRZEPISY PRAWA

Program Wychowawczy powstał w oparciu o:

- **Rozporządzenie z dn. 17.10. 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;**
- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** z dn. 02.04.1997r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483): www.sejm.gov.pl lub www.kprm.gov.pl;
- **Powszechna Deklaracja Praw Człowieka** z 10 grudnia 1948r.;
- Deklaracja **Praw Dziecka** przyjęta przez zgromadzenie ONZ z dn. 20.09.1989r.;
- **Ustawa o systemie oświaty** z dn. 07.09.1991r. (Dz. U. 1991 Nr 95 poz. 425 z póź. zm.) Ostatnia zmiana – Ustawa z dn. 25.07.2008r. Tekst ujednoczony ustawy, z uwzględnionymi późniejszymi zmianami, znajduje się na stronie : www.sejm.gov.pl;
- **Ustawę z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela** (tekst jedn.: Dz.U. 2006 nr 97, poz. 674 ze zm.);
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych;**
- **Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich** z dn. 26.10.1982r. (Dz.U. z 1982 Nr 35 poz. 228 z póź. zm.) Ostatnia zmiana – Ustawa z dn. 25.07.2008r. Tekst ujednoczony ustawy, z uwzględnionymi późniejszymi zmianami, znajduje się na stronie: www.sejm.gov.pl;
- **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii** z dn. 24.04.1997r. (Dz.U. 1997 nr 75 poz. 468 z póź. zm.) Ostatnia zmiana – Ustawa z dn. 07.12.2006r. Tekst ujednoczony ustawy, z uwzględnionymi późniejszymi zmianami, znajduje się na stronie: www.sejm.gov.pl;
- **Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych** z dn. 09.11.1995r. (Dz.U. 1996 nr 10 poz. 55 z póź. zm.) Ostatnia zmiana - Ustawa z dn. 28.11.2003r. Tekst ujednoczony ustawy, z uwzględnionymi późniejszymi zmianami, znajduje się na stronie: www.sejm.gov.pl;
- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** z dn. 26.10.1982r. (Dz.U. 1982 Nr 35 poz. 230 z późn. zm.) Ostatnia zmiana – Ustawa z dn. 07.01.2005r. Tekst ujednoczony ustawy, z uwzględnionymi późniejszymi zmianami, znajduje się na stronie: www.sejm.gov.pl;
- **Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego** z dn. 19.08.1994r. (Dz.U. nr 111, poz.535) Ostatnia zmiana - Ustawa z dn. 23.07.2008r. Tekst ujednoczony ustawy, z uwzględnionymi późniejszymi zmianami, znajduje się na stronie: www.sejm.gov.pl;

- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych:** www.men.gov.pl;

- **Uchwała nr 179/2008 Rady Ministrów z dnia 16 września 2008r. w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2008r. „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”:** www.men.gov.pl;

- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008r. w sprawie sposobu i trybu organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży:** www.men.gov.pl;

- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2008r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej dzieciom i uczniom na zakup podręczników:** www.men.gov.pl;

- **Rządowy program na lata 2008 – 2013 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” (19 sierpnia 2008r.):** www.men.gov.pl;

- **Statut Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Łosicach;**

- **Program Wychowawczy i Program Profilaktyki Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Łosicach;**

- **Konkordat;**

- Analizę potrzeb i oczekiwań uczniów oraz rodziców – obserwacje, sondaż, konsultacje;

- Wnioski wypływające z analizy pracy nauczycieli Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Łosicach;

- Wyniki ankiet ewaluacyjnych dla rodziców i uczniów;

- **Doradztwo i współpracę z Dyrektorem i Wicedyrektorem Zespołu Placówek Oświatowo – Wychowawczych Panem Mirosławem Korzyckim i Panem Arturem Górniakiem.**

VII. ZAŁOŻENIA PODSTAWOWE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO OŚRODKA SZKOLNO – WYCHOWAWCZEGO W ŁOSICACH:

1. Społeczność Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Łosicach w Łosicach stanowią: uczniowie i ich rodzice, dyrekcja, nauczyciele/wychowawcy, pracownicy administracji i obsługi.
2. Nasza placówka uznaje, że pierwotne i największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają rodzice. Zatem głównym partnerem pracy z wychowankiem jest rodzina, a nasza placówka jest dla niej ośrodkiem wsparcia.
3. Wszyscy pracownicy naszej placówki są wychowawcami – wychowują swoją osobowością i postawą.
4. Wychowanie w naszym zespole ma charakter:
 - a) integralny – obejmuje wszystkie sfery rozwoju ucznia: fizyczną, psychiczną, duchową i społeczną.

- b) personalistyczny – stawia w centrum osobę ucznia.
 - c) indywidualny – tempo nauczania, dobór treści i metod uwzględnia indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia.
5. Nasza placówka wychowuje w chrześcijańskim systemie wartości.
 6. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej współpracują w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku w podejmowaniu wyznaczonych zadań.
 7. Nasza placówka nie dzieli wychowanków na złych i dobrych, zdolnych i niezdolnych, niepełnosprawnych fizycznie i zdrowych, trudnych wychowawczo i grzecznych.
 8. Dostrzegamy w każdym wychowanku jego ukryte i drobne uzdolnienia, rozwijamy zainteresowania, kierujemy się wiarą w możliwości każdego dziecka – nie opuścimy nikogo w potrzebie, każdy może liczyć na wsparcie i pomoc.
 9. Dostosowujemy wymagania programu, metody i warunki pracy do możliwości każdego wychowanka. Podstawą tego działania jest podmiotowość osoby ucznia i jego rodziny.
 10. Nauczyciele i wychowawcy kierują się w swoich działaniach poczuciem odpowiedzialności za losy wychowanka, kierują się sercem, zachowując dyscyplinę w konkretnych działaniach.
 11. Placówka pokazuje i uczy jak przezwycięzać trudności, pomaga zachować wiarę w siebie, zachować pogodę ducha i uśmiech na twarzy.
 12. Zespoły nauczycielskie w oparciu o możliwości wychowanka, każdemu z nich tworzą indywidualne programy edukacyjno – terapeutyczne przygotowujące do samodzielnego życia, na miarę możliwości każdego z nich.
 13. Podstawą naszego działania jest rzetelne przekazywanie wiedzy i umiejętności przydatnych w podejmowaniu i pełnieniu ról społecznych.
 14. Placówka daje możliwość korzystania na każdym etapie edukacyjnym z różnych form wsparcia, uczestnictwa w życiu lokalnym i regionu, rozwoju zainteresowań, uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym, sportowym i turystycznym – poprzez aktywny udział w imprezach, konkursach i zawodach.

VIII. ZADANIA WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELI

1. Nauczyciel powinien posiadać właściwe kwalifikacje merytoryczne do wypełniania obowiązków nauczyciela dydaktyka, przewodnika, opiekuna poprzez: ciągłe podnoszenie swoich kwalifikacji, udział w konferencjach, warsztatach, szkoleniach, studiach podyplomowych oraz bieżące śledzenie aktualnych pozycji naukowych, pedagogicznych, wychowawczych i prawa oświatowego.
2. Nauczyciel powinien lubić swoją pracę, tzn. lubić swoich uczniów, swój przedmiot poprzez poszanowanie i wspomaganie uczniów w kształtowaniu i rozwijaniu ich osobowości.
3. Nauczyciel powinien reprezentować kulturę osobistą i takt oraz pasję i zaangażowanie w pracy z młodzieżą poprzez posługiwanie się swoim przykładem, aby młodzi wychowankowie dowiadywali się coraz więcej o sobie i coraz więcej potrafili sami, aby dobry przykład zachęcał i porywał do działania.
4. Nauczyciel powinien znać prawdę o samym sobie, właściwie oceniać swoją wiedzę, umiejętności, postawę i zachowanie.
5. Nauczyciel powinien dostrzegać problemy ucznia zarówno indywidualne, jak i rodzinne. Powinien reagować na niewłaściwe postawy uczniów poprzez obserwację zachowań ucznia, rozmowę z nim i indywidualną pomoc.
6. Nauczyciel powinien współpracować z rodzicami ucznia poprzez rozmowy indywidualne, spotkania grupowe.

IX. ZADANIA WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH/GRUPOWYCH

1. Wychowawca jest zobowiązany do rozpoznania sytuacji wychowawczej uczniów i poinformowania uczących nauczycieli o trudnych przypadkach w tym zakresie.
2. Opracowuje w oparciu o niniejszy Program wychowawczy Klasowy plan wychowawczy (w porozumieniu z uczniami i rodzicami), który przedstawia rodzicom podczas pierwszego spotkania w roku szkolnym.
3. Podejmuje systematyczne wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej/grupowej.
4. Uczestniczy we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy/grupy ujętych w planie wychowawczym, np. imprezach, w których uczestniczą wychowankowie.
5. Kieruje wszystkimi klasowymi/grupowymi wycieczkami.
6. W miarę potrzeb odwiedza wychowanka w jego miejscu zamieszkania, po uzyskaniu zgody rodziców ucznia.
7. Czuwa nad postępami w nauce i frekwencją ucznia, jest w stałym kontakcie z rodzicami i stara się poznać sytuacje pozaszkolne wychowanka.
8. Jest zobowiązany do kierowania uczniów z trudnościami do poradni psychologiczno-pedagogicznej na badania specjalistyczne, terapię indywidualną.
9. Czuwa nad wynikami pracy swoich wychowanków i reaguje w przypadku nierealizowania przez pracujących z uczniem zaleceń specjalistów.
10. Prowadzi od początku do końca rozwiązanie danego problemu konkretnego wychowanka.
11. Organizuje zebrania rodziców, prowadzi rozmowy indywidualne z rodzicami.
12. Prawidłowo i systematycznie prowadzi dokumentację klasową.
13. Ma obowiązek corocznego zapoznawania rodziców podczas pierwszego spotkania o obowiązujących w szkole przepisach i wymogach (statut, zasady oceniania i promowania, program wychowawczy, program profilaktyczny, zasady BHP).
14. Prowadzi zajęcia wychowawcze poświęcone na realizację ciekawych programów mających na celu wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczniów.

X. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH W OŚRODKU SZKOLNO – WYCHOWAWCZYM W ŁOSICACH

1. Dyrektor

- 1) Nadzoruje i kontroluje pracę wychowawcy w placówce.
- 2) Współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań pedagogicznych w placówce.
- 3) Diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec placówki.
- 4) Współpracuje z Samorządem Uczniowskim w rozwiązywaniu konfliktów dotyczących spraw uczniów i nauczycieli.
- 5) Współpracuje z Radą Rodziców w zakresie tworzenia planów pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
- 6) Współpracuje z Radą Rodziców w zakresie pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.

2. Rada Pedagogiczna

- 1) Diagnozuje sytuację wychowawczą w placówce.
- 2) Proponuje działania strategiczne.
- 3) Określa zapotrzebowania klas/grup na konkretne programy profilaktyczne.

- 4) Proponuje zmiany w zatwierdzonych planach pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
- 5) Inspiruje działania innowacyjne i koncepcje programów wychowawczych.
- 6) Ocenia stan wychowania, dydaktyki i opieki w placówce.
- 7) Prognozuje potrzeby placówki w zakresie oddziaływań wychowawczych.

3. Wychowawca klasy/grupy

- 1) Identyfikuje ucznia ze szkołą, wychowanka z internatem, zapoznaje uczniów i ich rodziców z dokumentacją placówki i wszystkimi regułami w niej obowiązującymi.
- 2) Rozpoznaje środowisko ucznia i „wewnętrzne życie” klasy/grupy.
- 3) Diagnozuje potrzeby wychowawcze uczniów.
- 4) Wspólnie z rodzicami i uczniami tworzy plan pracy wychowawczej.
- 5) Proponuje zadania dla każdego ucznia.
- 6) Zapoznaje uczniów z tradycjami placówki i obrzędowością.
- 7) Kontroluje realizację zadań i podjętych zobowiązań klasy/grupy.
- 8) Wspólnie z Radą Rodziców planuje imprezy klasowe/grupowe, wycieczki, biwaki, formy pracy pozalekcyjnej.
- 9) Diagnozuje stan zagrożenia, uzależnienia i ustala realizację programów profilaktycznych z zespołem nauczycielskim i katechetą.
- 10) Stwarza warunki do samorealizacji wychowanka .
- 11) Współpracuje z opiekunami praktyk zawodowych.
- 12) Wspólnie z rodzicami dba o rozwój intelektualny i moralny ucznia.
- 13) Ustala z uczniem ocenę ze sprawowania.
- 14) Jest rzecznikiem praw ucznia i przyjacielem młodzieży.

4. Nauczyciele

- 1) Współpracują z wychowawcą klasy/grupy w realizacji zadań wychowawczych placówki.
- 2) Informują wychowawcę klasy/grupy o wszystkich problemach wychowanków związanych z postępami w nauce i zachowaniu.
- 3) Uczestniczą w imprezach organizowanych przez daną klasę/grupę, bliżej poznają podopiecznych.
- 4) Wspierają pracę uczniów, przygotowują do egzaminów, sprawdzianów, konkursów i zawodów sportowych.
- 5) Prowadzą konsultacje dla uczniów i rodziców.
- 6) Udzielają wszechstronnej pomocy wychowankom.

5. Rada Rodziców

- 1) Analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat nauczania i wychowania.
- 2) Ocenia plany pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
- 3) Jest łącznikiem pracy placówki ze środowiskiem.
- 4) Współpracuje z Radą Pedagogiczną i Samorządem Uczniowskim.
- 5) Udziela pomocy materialnej uczniom w trudnej sytuacji i dofinansowuje imprezy organizowane przez młodzież.

6. Rodzice

- 1) Współpracują z wychowawcami klas/grup.
- 2) Aktywnie uczestniczą w tworzeniu planów wychowawczych, Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych.

- 3) Klasowe Rady Rodziców reprezentują opinie wszystkich rodziców w Radzie Rodziców.
- 4) Uczestniczą w ankietach i sondażach.
- 5) Pomagają w organizowaniu imprez w placówce.
- 6) Wspierają działania innowacyjne placówki poprzez własną pracę i pomoc materialną.

7. Samorząd Uczniowski

- 1) Reprezentuje całą społeczność uczniowską i każdego ucznia indywidualnie.
- 2) Współpracuje z dyrekcją zespołu, nauczycielami, administracją, poszczególnymi klasami/grupami, rodzicami i środowiskiem lokalnym.
- 3) Uczestniczy w uchwalaniu Statutu, Programu Wychowawczego oraz współdecyduje o życiu i pracy placówki.
- 4) Broni praw i godności uczniów, rozwiązuje ich problemy.
- 5) Uczy zachowań społecznych poprzez realizację podjętych zadań.
- 6) Uczy planowania i osiągania zamierzonych celów.
- 7) Uczy postaw obywatelskich, rozwija cechy i umiejętności przywódcze.
- 8) Organizuje imprezy szkolne i pozaszkolne.
- 9) Reklamuje i organizuje imprezy szkolne/internackie.

XI. TREŚCI WYCHOWAWCZE

Nauczyciele/wychowawcy w czasie zajęć edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych kształtują u uczniów następujące postawy i wartości:

- 1) zdyscyplinowanie,
- 2) samodzielność,
- 3) aktywność,
- 4) kulturę osobistą,
- 5) walkę z nałogami.

CEL: UCZEŃ JEST ZDYSCYPLINOWANY (na miarę możliwości)	
ZADANIA SZCZEGÓŁOWE – UCZEŃ:	EFEKTY
1. Punktualny	<ul style="list-style-type: none"> • nie spóźnia się na lekcje • właściwie planuje czas własnej pracy • szanuje czas własny i innych
2. Samodoskonalący, systematyczny	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje na bieżąco • unika zaległości w nauce • wykazuje elementy samodzielności w indywidualnej pracy • potrafi postawić sobie cele i je zrealizować
3. Przestrzegający zasad, norm wartościujących pozytywnie człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • zachowuje się według poprawnych norm i zasad

4. Wymagający wobec siebie i innych	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi formułować zadania dla siebie i innych • pracuje w grupie z pełnym zaangażowaniem • ponosi odpowiedzialność za pracę własną i grupy
5. Obowiązkowy, prawdomówny, dotrzymuje słowa	<ul style="list-style-type: none"> • nie oszukuje • zna wagę słów • wie jakie są jego obowiązki • ponosi konsekwencje własnego postępowania
CEL: UCZEŃ JEST SAMODZIELNY (na miarę możliwości)	
1. Wykorzystujący zdobytą wiedzę w praktyce	<ul style="list-style-type: none"> • posiada świadomość życiowej użyteczności edukacji • umie wykorzystywać wiedzę teoretyczną w różnych sytuacjach praktycznych • potrafi korzystać z różnych źródeł informacji (Internet, encyklopedie) • wyszukuje i porządkuje wiadomości
2. Radzący sobie z problemami w różnych sytuacjach	<ul style="list-style-type: none"> • jest zaradny, opanowany, zdecydowany • zna różne sposoby rozwiązywania problemów
CEL: UCZEŃ JEST AKTYWNY (na miarę możliwości)	
1. Wykazujący inicjatywę	<ul style="list-style-type: none"> • jest świadomy, że aby cel osiągnąć należy podjąć wysiłek pracy • umie zmobilizować i zorganizować siebie i innych do działania • zapoczątkowuje i osiąga cel, przygotowuje uroczystości szkolne • chętnie uczestniczy w życiu szkolnym, społecznym • organizuje ciekawe formy spędzania wolnego czasu
2. Posiadający zdolność podejmowania decyzji	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi odpowiedzialnie podejmować decyzje • jest przewidujący i skutecznie działający • jest świadomy, że swoimi decyzjami może wpływać na życie swoje i innych

CEL : UCZEŃ MA WYSOKĄ KULTURĘ OSOBISTĄ (na miarę możliwości)	
1. Swoją postawą i zaangażowaniem stanowiący wzór dla innych	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady savoir-vivre'u i potrafi je wykorzystać w określonych sytuacjach • jest uprzejmy, miły, życzliwy, cechuje go kultura słowa i bycia
2. Taktowny, tolerancyjny, uczynny	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady współżycia między ludźmi • umie dokonać wyboru między tym, co wypada bądź nie, w zależności od sytuacji • niekonfliktowy, nie sprawia przykrości innym • potrafi rozwiązywać sporne sprawy • łagodzi konflikty, jest asertywny • umie zachować się odpowiednio wobec wszelkich odmienności, szanuje, uznaje, nie drwi • umie zauważyć osobę potrzebującą pomocy i potrafi jej pomóc • jest chętny i usłużny w stosunku do potrzebujących pomocy
CEL: UCZEŃ WALCZY Z NAŁOGAMI (na miarę możliwości)	
1. Znający wartość życia i zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi przestrzegać przepisów BHP w różnych sytuacjach • prawidłowo reaguje w sytuacjach zagrożenia • doskonalą sprawność fizyczną • aktywnie spędza czas wolny • zdrowo się odżywia
2. Świadomy negatywnych skutków działania: tytoniu, alkoholu, środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących	<ul style="list-style-type: none"> • zna negatywne skutki zażywania tytoniu, alkoholu, środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących • zna następstwa działania tych środków i substancji
3. Rozsądny i asertywny	<ul style="list-style-type: none"> • nie ulega złym wpływom, jest asertywny, wie, że należy w pewnych sytuacjach odmówić zgodnie z hasłem: „Dziękuję – nie piję, nie palę, nie biorę” • umie bronić własnej postawy używając odpowiedniej argumentacji

XII. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA I EDUKACYJNA PLACÓWKI

TREŚCI	DZIAŁANIA
1. Omówienie profilu wychowawczego placówki	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z Programem wychowawczym • Statutem placówki • prawami i obowiązkami ucznia
2. Integracja klasy/grupy	<ul style="list-style-type: none"> • wzajemne poznawanie siebie (kim jestem, jakie mam zainteresowania, problemy i cele) • postrzeganie klasy/grupy jako wspólnoty, gdzie przeważają uczucia pozytywne nad negatywnymi, atmosferę wspólnoty cechuje życzliwość i otwartość • wszyscy sobie chętnie pomagają
3. Tworzenie kultury dnia codziennego	<ul style="list-style-type: none"> • troska o pielęgnowanie mowy ojczystej (wulgarny język razi) • właściwe odnoszenie się do siebie • troska o wygląd klasy, szkoły, bursy i jej otoczenia • troska o własny estetyczny wygląd
4. Umiejętność właściwego podejścia do sukcesów i porażek	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie talentów i uzdolnień • pokonywanie stresów
5. Kształtowanie właściwego obrazu własnej osoby	<ul style="list-style-type: none"> • akceptacja własnego wyglądu • właściwa ocena cech, temperamentu – „Jakim naprawdę jestem?” • rozwijanie zainteresowań i praca nad sobą
6. Budowanie właściwych relacji z innymi	<ul style="list-style-type: none"> • otwartość i szczerowość – „Moja autentyczność” • zgodność komunikatów słownych z bezsłownymi • poszanowanie godności drugiego człowieka • umiejętność współpracy i szukania wspólnych rozwiązań • sztuka przebaczenia i kompromisu
7. Gotowość podejmowania odpowiedzialności za samego siebie	<ul style="list-style-type: none"> • właściwe traktowanie obowiązków ucznia (samodyscyplina, punktualność) • umiejętność panowania nad sobą (np. opanowanie agresji, pokonywanie trudności i stresów) • umiejętność odpoczywania i cieszenia się również małymi rzeczami, sprawami i osiągnięciami • kształtowanie postaw właściwego porozumiewania się, wzajemnej komunikacji intelektualnej i

	<p>wykorzystywanie praktycznych umiejętności w zakresie realizacji wspólnych celów zadań, przedsięwzięć, rozwiązywanie konfliktów i podejmowanie decyzji</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie wspólnych zainteresowań, hobby, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego w szkole/internacie i w domu • możliwość wzajemnego uzgadniania i dysponowania wspólnotą materialno-ekonomiczną samorządu klasowego bądź uczniowskiego
8. Odpowiedzialność za innych	<ul style="list-style-type: none"> • troska o rodzinę i przyjaciół • akceptacja rodziców jako pełniących wiodącą rolę w rodzinie • okazywanie szacunku starszym • właściwy stosunek do innych osób, uznanie ich autonomicznej wartości i godności • pomoc osobom słabszym i chorym
9. Gotowość do działalności na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się • przedsiębiorczość w działaniu • rozwijanie wiary w siebie i swoje możliwości • asertywność („Dziękuję: nie piję, nie palę, nie biorę”) • kształtowanie właściwych postaw patriotycznych
10. Wierność sobie a wyznawanym zasadom, a tolerancja	<ul style="list-style-type: none"> • w grupie społecznej • w życiu rodzinnym • w życiu społecznym • w życiu politycznym
11. Postawa wobec życia	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie optymizmu życiowego • postawa wobec norm moralnych • odwaga i gotowość do poświęceń
12. Pobudzanie aktywizacji zawodowej uczniów	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętność planowania swojej przyszłości • sztuka komunikacji międzyludzkiej i negocjacji • twórcze myślenie i podejmowanie decyzji
13. Absolwent na rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> • umiejętności przydatne w poruszaniu się na rynku pracy oraz poszukiwaniu zatrudnienia

XIII. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

Wychowanie młodego człowieka rozpoczyna się w domu rodzinnym. To w nim odbywa się kształtowanie nawyków, rozwijanie podstawowych zdolności, a także zamiłowań i zainteresowań oraz cech osobowości. Priorytet w wychowaniu młodego człowieka mają rodzice, rola szkoły jest drugoplanowa. Kierując dziecko do danej placówki, rodzice przyjmują jej ofertę wychowawczą. Fakt ten jest nie tylko aktem aprobaty, ale przede wszystkim ofertą współdziałania z placówką. W pracy wychowawczej nauczycieli elementem niezwykle ważnym i pożądanym jest uczestniczenie rodziców w życiu placówki, które powinno polegać na zgodnej pracy rodziców i nauczycieli dla dobra uczniów.

Zadania rodziców

1. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania.
2. Podstawą współpracy rodziców i szkoły powinno być rozsądne partnerstwo, oparte na wzajemnym poszanowaniu praw i obowiązków.
3. Wychowanie jest tym skuteczniejsze, im mocniej opiera się na współdziałaniu nauczycieli i rodziców w odniesieniu do wszystkich uczniów, dobrych i sprawiających trudności.
4. Podstawowe zasady współpracy rodziców z nauczycielami:
 - a) wzajemne zaufanie i życzliwość,
 - b) pozytywna motywacja,
 - c) partnerstwo,
 - d) jedność oddziaływania,
 - e) aktywność i systematyczność.
5. Każdy z rodziców powinien uczestniczyć w życiu placówki w wybranej i zadeklarowanej dziedzinie.
6. Świadomie współpracować z placówką zgodnie z jej założeniami wychowawczymi.
7. Rodzice powinni uczestniczyć w zebraniach rodziców, dniach otwartych, prelekcjach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
8. Zobowiązuje się rodziców do stałego kontaktu z wychowawcą klasy/grupy w celu lepszego poznania ucznia w środowisku szkolnym jak i domowym.
9. Rodzice powinni dbać o odpowiedni strój i wygląd dziecka.

XIV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Realizując zadania programu wychowawczego będziemy w całym procesie edukacyjnym i pracy wychowawczej:

1. Rozwijać w wychowankach dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na zdobywanie wiedzy, poszukiwanie dobra, prawdy i piękna w sobie i w innych.
2. Rozwijać świadomość życiowej użyteczności poszczególnych przedmiotów szkolnych i całej edukacji.
3. Pomagać wychowankom rozwijać umiejętności poszukiwawcze, odkrywcze na drodze rzetelnej uczciwej pracy.
4. Uczyć efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie.
5. Dostrzegać w każdym podopiecznym ukryte możliwości i zdolności i rozwijać je, aby był kreatywny i miał świadomość wartości swoich działań.
6. Przygotowywać wychowanków do życia w świecie dorosłych poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami.
7. Doprowadzać do uzyskania przez wychowanków takich kompetencji, które będą niezbędne do osiągnięcia sukcesu w życiu zawodowym i osobistym.
8. Inspirować odpowiednie procesy wychowawcze prowadzące do eliminowania negatywnych i aspołecznych zachowań.

9. Prowadzić profilaktykę prozdrowotną i prorodzinną.
10. Wypracowywać warunki do jak najbardziej optymalnej współpracy z rodzicami.
11. Pomagać wychowankom z rodzin o szczególnie trudnej sytuacji materialnej, z rodzin patologicznych, niepełnych.
12. Kształtować postawy patriotyczne i kultywować tradycje placówki, lokalne, narodowe.
13. Współtworzyć życzliwą, serdeczną atmosferę w placówce na drodze wzajemnego szacunku.
14. Podnosić swoje kwalifikacje zawodowe.

EWALUACJA PROGRAMU

1. Program Wychowawczy stanowi kontynuację poprzedniego programu i podlega ewaluacji.
2. Wdrażanie programu wychowawczego oceniane będzie bieżąco i okresowo.
3. Informacje bieżące w formie zapytań, uwag, propozycji będą przekazywane podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej.
4. Na zakończenie każdego roku szkolnego zostanie przeprowadzona analiza funkcjonowania programu (stanie się ona podstawą do modyfikowania form i metod pracy wychowawczej na kolejny rok szkolny).

Sposoby sprawdzenia wyników realizacji założeń Programu Wychowawczego – formy monitorowania:

- 1) zapisy dokonywane w dziennikach szkolnych i internatu z realizacji zajęć,
- 2) wyniki konkursów, zdobyte nagrody i dyplomy,
- 3) sprawozdanie z pracy kół zainteresowań przedstawione Radzie Pedagogicznej,
- 4) analiza pracy dydaktyczno-wychowawczej przedstawiona Radzie Pedagogicznej.

Sposoby ewaluacji: ankiety, wywiady, rozmowy, obserwacje, analiza dokumentów.

SPIS TREŚCI

Preambuła	2
I. Wstęp	2
II. Charakterystyka Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Łosicach w Łosicach	2
III. Misja i wizja Placówki	3
IV. Nasz absolwent	4
V. Cele wychowawcze Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Łosicach w Łosicach	4
VI. Przepisy prawa	6
VII. Założenia podstawowe Programu wychowawczego	7
VIII. Zadania wychowawcze nauczycieli	8
IX. Zadania wychowawców klasowych/grupowych	9
X. Struktura oddziaływań wychowawczych w Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Łosicach w Łosicach	9
XI. Treści wychowawcze	11
XII. Działalność wychowawcza i edukacyjna placówki	14
XIII. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami	16
XIV. Postanowienia końcowe	16
Ewaluacja	17

